

13.12.6

106b (משנה ר') → 106b (סיום הפרק)

1. ואם לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו ועלתה במתו השערה אל הזקנים ואמרה מאן יבמי להקים לאחיו שם בישראל לא אבה יבמי: וקראו לו זקני עירו ודברו אליו ועמד ואמר לא חפצתי לקחתה: ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וירקה בפניו וענתה ואמרה ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו: ונקרא שמו בישראל בית חלוץ הנעל: דברים פרק כה פסוק ז י

I משנה ו: description of the process:

- a both of them come to בית-דין
- b בית-דין counsels him to do the “right thing”
- c she declares “מאן יבמי...לא אבה יבמי” – in לשון הקדש
- d he declares “לא חפצתי לקחתה” – in לשון הקדש
- e she then approaches him, removes his shoe and spits with spittle visible to the דיינים
- f she then declares “ככה יעשה...אחיו”
  - i all of these declarations would be coached/cued by court
  - ii after ר' הורקנוס coached them to read the entire פרשה that became the norm
- g Everyone present must declare “חלוץ הנעל”
  - i all members of the ב"ד, not the students (others assembled) – חכמים
  - ii all present – ר' יהודה – supporting anecdote from טרפון
- h רב יהודה – this is the ideal, but the order is not indispensable
- i אביי: care in cueing declarations
  - i don't pause between לא...אבה (implication – no, he does want ייבום)
  - ii don't pause between לא...חפצתי (רבא – this break is insignificant)
- j אביי: care in preparing text of גט חליצה
  - i must indicate that “we had her declare ‘מאן יבמי...לא אבה יבמי’”
  - ii must indicate that “we had him declare ‘לא חפצתי לקחתה’”
  - iii must indicate that “we had her declare ‘ככה יעשה...חלוץ הנעל’”
- k מר זוטרא would prepare the entire פרשה with scoring
  - i challenge: not supposed to write in that manner unless it's a complete ט"ת
  - ii nonetheless: הלכה follows מר זוטרא
- l miscellany re: spitting:
  - i אביי: spit must reach “in his presence”
    - 1 →if it gets caught up by the wind (and never hits the ground) – invalid
    - 2 →if she is short and he is tall, even if it gets caught by the wind – valid
    - 3 →if he is short and she is tall, it must hit the ground in front of him
  - ii רבא: if she ate an expectorant and spit, invalid – וירקה implies spit which she independently generates
  - iii רבא: judges/elders need to see the spittle – לעיני הזקנים